

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

**Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки і психології початкової освіти**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

«Музичне мистецтво з методикою навчання»

Код дисципліни	ОК 20.2
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-наукова програма	ОП «Початкова освіта»; ОП «Початкова освіта та інформатика» ; ОП «Початкова освіта та психологія»
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма контролю	залік

Інформація про викладачів

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Пішун Сергій Григорович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології початкової освіти
Контактний телефон	066 789 96 91
E-mail:	peshas56@ukr.net
Профіль викладача	http://po.gnpu.edu.ua/kafedry/kafedra-pedahohiky-ta-psykholohii/sklad-kafedri/377-pishun-sehii-hryhorovych.html https://orcid.org/0000-0002-5748-6641
Консультації	Середа 14-30 15-30

1. Анотація курсу

Курс "Музичне мистецтво з методикою навчання" спрямований на формування теоретичних знань і практичних навичок майбутніх педагогів у сфері музичної освіти. Він охоплює основи музичного мистецтва, методику викладання музики у початковій школі відповідно до концепції Нової української школи (НУШ), розвиток музичних здібностей учнів та інтеграцію музики в загальноосвітній процес. У межах курсу студенти ознайомляться з психолого-педагогічними особливостями музичного виховання дітей молодшого шкільного віку; методами і прийомами роботи на уроках музичного мистецтва; вокально-хоровою роботою, ритмічними та інструментальними вправами; слуханням музики як засобом формування естетичного смаку; організацією позакласної музично-виховної роботи (гурткова, індивідуальна та масова форми роботи).

Практична частина передбачає відпрацювання навичок розучування дитячих пісень, використання музично-дидактичних ігор, роботу з дитячими музичними інструментами та планування уроків музичного мистецтва. Курс буде корисним для студентів педагогічних спеціальностей, майбутніх учителів початкових класів та музичних керівників. Він допоможе сформувати професійну компетентність у сфері музичного виховання та навчання, розвинути творчий підхід до організації уроків і позакласних занять.

Мета: забезпечити студентів знаннями з теорії та практики музичного виховання учнів молодшого шкільного віку, розкрити теоретико-практичні засади організації музично-виховного процесу в початковій школі в контексті вимог Концепції «Нової української школи»; сформувати відповідні професійні компетентності та навчити застосовувати їх у своїй майбутній практичній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати фахові компетентності на основі знань теорії та практики організації музично-виховного процесу в Новій українській школі:

- здатності генерувати нові ідеї з курсу (креативність);
- здатності до оволодіння теоретичними, методичними та практичними основами музичного виховання учнів початкової школи;
- здатності здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем мистецької освітньої галузі Нової української школи (НУШ);
- здатності самостійно планувати, організовувати та здійснювати музично-виховний процес у початковій школі;
- вільного володіння музичним матеріалом, методами, прийомами, засобами і формами здійснення музично-виховної роботи у початковій школі через залучення дітей до різноманітних видів музичної діяльності на уроці;
- здатності проведення уроків музичного мистецтва у Новій українській школі на відповідному рівні;
- здатності до оволодіння навичками практичної роботи з хором;
- здатності використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології.

«Музичне мистецтво з методикою навчання» вирішує поставлені завдання за умови нерозривної єдності та взаємодії з суміжними науками: естетики, фізіології й анатомії людини, психології, педагогіки, музичної педагогіки, основ педагогічної майстерності, мистецтвознавства, музикознавства, теорії та методики музичної освіти, хорознавства, хорового класу, елементарної теорії музики і сольфеджіо, історії музики, постановки голосу, гри на музичному інструменті.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

знати:

- цілі, зміст, принципи навчання, форми організації освітнього процесу;
- особливості навчального матеріалу дисципліни та особливості його засвоєння; особливості формування музичного виховання у початкових класах.

Пререквізити: Дитяча література, Теорія і практика навчання і виховання з основами школознавства, Психологія вікова й педагогічна.

Постреквізити: Виробнича педагогічна практика, Педагогічна практика на робочому місці вчителя початкових класів, Атестаційний іспит із методик початкової освіти.

На вивчення навчальної дисципліни передбачено 120 годин / 4 кредити ECTS. Заняття містять теоретичні та практичні блоки. У результаті вивчення пропонованого освітнього компонента здобувач повинен набути таких **компетентностей та програмних результатів навчання:**

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти. СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.
Програмні результати навчання	ПР - 02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах. ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної,

	громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми. ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання. ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи. ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами. ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування. ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу. ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
--	--

Попередні компетентності, необхідні для вивчення освітнього компонента:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності;
- здатність до системного мислення;
- наполегливість у досягненні мети, уміння постійно і системно працювати над собою та отриманою інформацією;
- здатність мислити логічно, критично, креативно;
- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;
- знання законодавства України в освітній сфері;
- здатність використовувати знання, уміння й навички для теоретичного освоєння загально-професійних дисциплін і вирішення практичних завдань.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

Обов'язкове:

Матеріально-технічне забезпечення дисципліни (модуля) включає в себе апаратне і програмне забезпечення для здійснення викладання предметів навчального циклу, відповідно до вимог освітнього стандарту НУШ. Обладнані аудиторії для проведення лекційних та практичних занять (комп'ютерні аудиторії з підключенням їх до системи телекомунікацій: комп'ютерний клас;
 ОС Microsoft Windows; пакет Microsoft Office; Web браузер;

– доступ до мережі Інтернет з використанням професійних платформ, що доступні на постійній основі для науково-педагогічного персоналу та осіб які навчаються в Глухівському НПУ ім. О. Довженка.

Додаткове: за потреби будь-яке технічне чи програмне забезпечення в якому може виникнути ситуативна необхідність. Однак, відсутність такого жодним чином не порушить рівність доступу слухача до освітніх послуг в межах курсу, а наявність не надасть слухачеві додаткових переваг перед іншими слухачами.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає наявність достатнього освітнього рівня для засвоєння питань програми дисципліни.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають сформувати базис, що буде застосовуватися при практичному виконанні музичного твору.

2. Організація навчання

Види занять.

Інтерактивні лекції з елементами бесіди передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Із метою активізації пізнавальної діяльності студенти відповідають на запитання за темою заняття, беруть участь в обговоренні дискусійних питань, прослуховування музичного матеріалу, що не лише сприяє осмисленню й усвідомленню теоретичного матеріалу тематичної лекції, а й розвиває чуттєво-образну сферу діяльності майбутніх фахівців.

Практичні заняття з навчальної дисципліни містять теоретичний блок як перелік ключових питань та понять, зміст яких студенти мають опанувати. Практичний компонент, метою якого є формування практичних умінь і навичок.

Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність здобувача вищої освіти, яку він виконує за завданнями під контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни та містить завдання типу: реферування першоджерел, опрацювання наукової статті, підготовка повідомлень тощо.

2. Організація навчання, викладання, контролю. Надається перевага інноваційним формам занять та методам навчання, викладання, оцінювання.

Методи оцінювання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, дискусія) практичні методи (робота з інформаційними джерелами), методи інноваційних технологій (методи проблемного навчання, мультимедійні методи навчання).

Серед форм оцінювання превалює усне й письмове *формувальне оцінювання* (ФО): оцінювання є не лише інструментом для вимірювання ПРН, а й засобом для постійного навчання, формування ЗК, ФК); методи оцінювання ґрунтуються на автентичності (справедливості, достовірності (валідності), вірогідності, комплексності, оцінювання (об'єктивне оцінювання: тести, методичні вправи, диктанти тощо; суб'єктивне оцінювання – розробки уроків, кейси, доповіді тощо).

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

«Музичне мистецтво з методикою навчання»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	і н д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи музичного виховання учнів початкових класів						
Тема 1. Мета і завдання музичного виховання учнів початкових класів у Новій українській школі		2				4/10
Змістовий модуль 2. Види музичної діяльності на уроці музичного мистецтва						
Тема 2. Методика проведення слухання музики на уроці		2/2	2	2		6/12
Тема 3. Методика вокально-хорової роботи в загальноосвітній школі		2/2	2	2/2		8/10
Тема 4. Музично-ритмічне виховання молодших школярів		2	2	2		6/12
Тема 5. Музично-творча діяльність молодших школярів на уроках музичного мистецтва		2	2	2		6/12
Тема 6. Гра на дитячих музичних інструментах. Вивчення музичної грамоти на уроках музичного мистецтва.		2	2/2	2		6/12
Модуль 2						
Змістовий модуль 3. Позакласна музично-виховна робота з учнями початкових класів						
Тема 7. Масові форми позакласної музично-виховної роботи		2		2		6/10
Тема 8. Гурткові та індивідуальні форми позакласної музично-виховної роботи		2	2	2		6/10
Змістовий модуль 4. Методика викладання музичного мистецтва в НУШ						
Тема 9. Методика викладання музичного мистецтва в 1–2 та 3–4 класах.		2/2	2/2	2		10/10

Тема 10. Підготовка вчителя до проведення уроку музичного мистецтва в початкових класах НУШ		2	2	2		8/10
Усього годин	120/120	20/6	16/4	18/2		66/108

3. Система оцінювання

Критерії оцінювання.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається на основі поточного, модульного та підсумкового контролю знань за рейтинговою накопичувальною системою та шкалою ECTS.

Вага балів за видами робіт (форма підсумкового контролю – залік) для здобувачів освіти денної форми навчання

Практичні заняття									Самостійна робота									Модульний контроль	Залік
Максимальна кількість балів – 36									Максимальна кількість балів – 36									Максимальна кількість балів – 18	Максимальна кількість балів – 10
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4	ПЗ 5	ПЗ 6	ПЗ 7	ПЗ 8	ПЗ 9	СР 1	СР 2	СР 3	СР 4	СР 5	СР 6	СР 7	СР 8	СР 9	МКР	10
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Критерії нарахування балів.

Практичне заняття оцінюється із 5 балів:

5 балів – повна творча відповідь (більше 90% необхідної інформації), практичне завдання виконане творчо, без зауважень;

4 бали – повна відповідь (не менше 75% необхідної інформації), або повна відповідь з незначними помилками, які здобувач виправив після зауваження викладача. Практичне завдання виконане з незначними зауваженнями;

3-2 бали – повна або недостатньо повна відповідь на теоретичні запитання. Практичне завдання виконане із значними зауваженнями;

1 бал – участь в обговоренні теоретичних питань практичної роботи. Практичне завдання виконане частково (50%).

Модульна контрольна робота оцінюється із 5 балів:

5 балів – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

4-3 бали – достатньо повна відповідь (не менше 75% необхідної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;

2-1 бал – неповна відповідь (більше 60% необхідної інформації);

0 балів – відповідь менше 60% необхідної інформації з грубими помилками.

Здобувачі, рейтинг яких по закінченню вивчення курсу складає більше 60 балів мають право залишити за собою набраний упродовж навчання рейтинг та звільняються від складання заліку.

Здобувачі, які по закінченню вивчення курсу набрали менше 60 балів але мають бали за МКР або бажають покращити свій рейтинг складають залік, що оцінюється із 10 балів.

Шкала оцінювання

Оцінка ECTS		Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Рівні навчальних досягнень студентів
A	90–100	4,51-5,00	Відмінно. Студент демонструє ґрунтовні знання ключових концепцій музичного мистецтва, творчих методик і підходів. Вільно оперує термінологією, вміє пояснити взаємозв'язки між теорією та практикою. Ефективно впроваджує творчі педагогічні методи під час виконання завдань. Проявляє ініціативу, адаптує підходи до конкретних ситуацій та вікових особливостей учнів. Використовує нестандартні рішення у розробці педагогічних завдань. Генерує нові ідеї та пропонує оригінальні методи організації навчального процесу. Студент вміє аналізувати різні педагогічні підходи, оцінювати їхню ефективність. Аргументовано доводить правильність своїх рішень та робить логічні висновки. Активно бере участь у дискусіях, аргументовано відстоює свою позицію.
			Добре. Студент володіє основними поняттями та принципами музичного мистецтва, але не завжди може глибоко їх пояснити. Вміє застосовувати теоретичні знання у виконанні завдань, проте часом потребує уточнень з боку викладача. Виконує практичні завдання згідно з інструкціями, хоча іноді використовує шаблонні рішення. Виявляє спроби творчого підходу, але не завжди може його реалізувати ефективно. Використовує деякі інноваційні методи, але не завжди може їх адаптувати до конкретного контексту. Вміє аналізувати основні педагогічні підходи, проте не завжди критично їх оцінює.
C	74–81	3,5-4,00	Добре. Студент володіє основними поняттями та принципами методики музичного мистецтва, але не завжди може глибоко їх пояснити. Вміє застосовувати теоретичні знання у виконанні завдань, проте часом потребує уточнень з боку викладача. Виконує практичні завдання згідно з інструкціями, хоча іноді використовує шаблонні рішення. Виявляє спроби творчого підходу, але не завжди може його реалізувати ефективно. Вміє аналізувати основні педагогічні підходи, проте не завжди критично їх оцінює. Формулює висновки, але вони можуть бути поверхневими або недостатньо аргументованими. Виконує завдання без значного контролю викладача, хоча іноді потребує додаткових вказівок.
			Задовільно. Студент демонструє лише часткове розуміння основних понять дисципліни, його відповіді часто поверхневі, без глибокого аналізу та аргументації. При виконанні практичних завдань він переважно дотримується стандартних підходів, рідко проявляє ініціативу, а його творчі ідеї обмежені або слабо розвинені. Критичне мислення розвинене недостатньо, тому оцінка запропонованих методів і підходів часто є формальною. Комунікативна активність на заняттях низька: студент рідко ініціює обговорення, висловлює свої думки невпевнено або обмежується загальними фразами. Рівень самостійності також є недостатнім: виконання завдань нерегулярне, потребує частих нагадувань і

			коригування з боку викладача. Дотримання дедлайнів не завжди стабільне, а якість оформлення роботи може мати помітні недоліки.
	Е 60–63	2,51-2,75	Задовільно. Студент демонструє поверхнєве або фрагментарне розуміння основних понять дисципліни, не може пояснити їх зміст і не вміє застосовувати знання у практичній діяльності. Відповіді на запитання неточні, невпевнені або відсутні. Виконання практичних завдань нерегулярне або формальне: роботи можуть бути неповними, містити значні помилки, копіювати чужі ідеї без осмислення. Творчий підхід майже відсутній, студент уникає пошуку нестандартних рішень і не пропонує власних ідей. Комунікативна активність дуже низька: студент не бере участі в обговореннях, уникає взаємодії з одногруппниками, не висловлює власної думки або робить це невпевнено. Самостійність і відповідальність відсутні: завдання виконуються із запізненням або не виконуються взагалі, студент потребує постійного контролю та нагадувань.
	FX 35-59	2,00-2,5	Незадовільно. Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни. Студент не може виконати завдання навіть за значної допомоги викладача.
	F 1-34	0,00-1,99	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни. Відсутність аналізу та висновків, студент не демонструє розуміння основних дефініцій курсу.

4. Політика курсу:

Академічна доброчесність

Сприяти впровадженню принципів академічної чесності в практику своєї діяльності:

- **чесність.** Є незамінною основою викладання, навчання, наукової діяльності та служіння, а також необхідною передумовою для повної реалізації довіри, справедливості, поваги і відповідальності;

- **довіра.** Атмосфера довіри забезпечує і стимулює вільний обмін ідеями, що в свою чергу дозволяє найбільш повно реалізовувати потенціал науки і досліджень. Коли чесність визначена і закріплена як цінність, це створює умови і сприяє розвитку довіри;

- **справедливість.** Доброчесні академічні спільноти встановлюють чіткі і прозорі очікування, стандарти і практики для забезпечення справедливості у відносинах і взаємодії між викладачами, студентами та співробітниками адміністрації;

- **повага.** Доброчесні академічні спільноти цінують те, що навчання і придбання знань за своєю природою припускають активну взаємодію, співпрацю і участь. Вони поважають, цінують і приймають до уваги різноманітність думок і ідей;

- **відповідальність.** Академічні спільноти спираються на фундамент особистої відповідальності в поєднанні з особистою та колективною готовністю спрямовувати власним прикладом, дотримуватися узгоджених стандартів і вживати заходів в разі порушень. Відповідальність за дотримання і відстоювання цінностей доброчесності є одночасно і особистим обов'язком, і загальною справою.

Створювати умови для інтелектуального і морального навчання, заснованого на етиці та постійному розвитку студентів.

Вивчати документи, стосовно охорони авторських прав як в Україні так і у світовому співтоваристві.

Відвідання занять. Обов'язкове відвідування аудиторних занять, активна участь в обговоренні питань, попередня підготовка до лекцій і семінарських занять відповідно до плану та основною літературою, якісне та своєчасне виконання завдань СРС, участь у всіх видах контролю (поточний контроль, проміжний контроль, підсумковий контроль).

У випадку пропущених занять із поважних причин студент має право, а викладач зобов'язується надати йому можливість виконати всі або деякі (за бажанням студента) не виконані внаслідок такого пропуску завдання. Винятками можуть бути обставини, що пов'язані з неможливістю виконання таких завдань через брак часу (наприклад у зв'язку з завершенням навчального процесу) або у зв'язку зі специфікою самого завдання тощо. В такому разі викладач та студент повинні керуватись вказівками прописаними в правилах навчального процесу щодо такого роду випадків.

У випадку пропущених занять без поважних причин студент має право на виконання завдання, однак, зважаючи на недотримання термінів виконання завдання має змогу отримати 80% від максимальної оцінки за відповідне завдання. Оскільки своєчасність виконання завдання є одним із критеріїв оцінювання завдання.

5. Інформаційне забезпечення

5.1. Джерельна база Основна

1. Аристова Л.С. Сергієнко В.В. Музичне мистецтво: підручник для 4 кл. загальноосв. Навч. Закладів. К.: Видавничий дім «Освіта», 2015. 128 с.
2. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі: *метод. посіб.* Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 104 с.
3. Дух В.П. Музика в 1 класі: *посіб. для вчителів початкових класів.* Тернопіль: Мальва-ОСО, 2003. 104 с.
4. Золотарьова О. І. Музичне мистецтво. 1-8 класи [текст]: *метод.-посіб.* Х.: Вид. група «Основа», 2012. 55 с., [1] с.: табл. (серія «Календарне планування»). 56 с.
5. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 112 с. .
6. Кізлова Г. О., Шулько О. А. «Мистецтво» 1 клас. К.: ТОВ «Астон» 2018. 112 с.
7. Кондратова Л. Г. Мистецтво. Підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів заг. середньої освіти. Тернопіль. Навчальна книга – Богдан. 2018. 144 с.
8. Лобова О. В. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 1 класу закладів заг. середньої освіти. Київ: Школяр, 2018. 144 с.
9. Лемешева Н. А. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 1 класу закладів заг. середньої освіти. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2018. 128 с.
10. Липа І. Методичні рекомендації до проведення уроків музики. *Педагогічна практика в початковій школі: навч. метод. посіб.* Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. С.74-77.
11. Липа І. Ю. Музично-творчий розвиток учнів початкових класів гірських шкіл. *Гірська школа Українських Карпат.* 2013 .Вип. 10. С.152-156.
12. Липа І. Ю. Підготовка студентів до вокально-хорової практики у початковій школі. *Гірська школа в умовах реформування системи освіти: компетентнісний вектор: монографія.* Івано-Франківськ, 2018. С.195-204.
13. Липа І. Ю. Позакласна музично-просвітницька діяльність як складова професійної підготовки майбутнього вчителя. *Освітній простір України.* Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2015. Вип 5. С.74-78.
14. Липа І., О. Молодій, О. Черсак. Народна пісня в контексті репертуарної політики дитячого хорового колективу. *Гірська школа Українських Карпат.* 2017. №16. С.62-68.
15. Лобова О. Програма для середньої загальноосвітньої школи. *Музика: 1-4 класи.* К.: Початкова школа, 2007.

16. Лотоцька А. В. НУШ. Типові освітні програми для ЗЗСО. 1-2 класи. Київ: Ранок, 2019. 192 с.
17. Масол Л. М., Ю. О. Очаковська, Л. В. Беземчук, Т. О. Наземнова. Вивчення музики в 1-4 класах: *навч.-метод. посіб. для вчителів*. Х.: Скорпіон, 2003. 144 с.
18. Музичне мистецтво. Нотна хрестоматія. 1 клас / уклад. О. І. Золотарьова, З. П.Ткемаладзе. Х.: Вид. група «Основа», 2012. 128 с.
19. Музичне мистецтво. Хрестоматія. Семестр I / упор. Л. О.Хлебникова, Л. О.Дорогань, Н. І.Міщенко, Т. О.Наземнова. Харків.: Вид-во «Ранок», 2012. 135 с.
20. Музичне мистецтво. Хрестоматія. Семестр II / упор. Л. О.Хлебникова, Л. О. Дорогань, Н. І. Міщенко, Т. О. Наземнова. Харків. : Вид-во «Ранок», 2012. 144 с.
21. Наволокова Н.П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. Харків, 2009.
22. Олексюк, О.М. Музична педагогіка : навч. посіб. / О. М. Олексюк; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. — 247 с
23. Островський В. М., Сидір М. В. Уроки музики: 1-4 класи: *посіб. для вчителя..* Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 60 с.
24. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: *навч. посіб.* К.: Либідь, 2001. 272 с.
25. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: *метод. посібник*.
26. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
27. Рудницька О. Педагогіка: загальна та мистецька.: *навч. посіб.* Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2005. 360 с.
28. Сидір М. В. Фонохрестоматія. Музичне мистецтво.1 клас. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2012. 60 с.
29. Фонохрестоматія. Вчимося музики: пісенний репертуар. Музика. 1 клас.
30. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2012.
31. Хлебникова Л. О. Методика хорового співу у початковій школі: метод. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. 216 с.
32. Хлебникова Л. О., Т. О. Наземнова, Л. О. Дорогань, Н. І. Міщенко. Музичне мистецтво. 1 клас. *Плани-конспекти уроків на друкованій основі*. Х.: Вид-во «Ранок», 2012. – 72 с. (Серія «Конструктор уроку»). – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). 73 с.
33. Хлебникова Л. О., Т. О. Наземнова, Л. О. Дорогань, Н. І. Міщенко. Музичне мистецтво. 1 клас. *Конспекти уроків*. Х.: Вид-во «Ранок», 2012. 72 с. (Серія «Інтерактивний урок»). – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). 192 с.
34. Чарівна сопілочка: *навч. метод. посібник*. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2009. 184 с.
35. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти: підручник / Володимир Черкасов– Кіровоград : РВВ КДПУ ім.. В.Винниченка, 2014. – 528 с.
36. Юцевич Ю. Є. Музика. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 352 с.
37. Державний стандарт початкової загальної освіти.
URL.: <https://surl.li/hgdefh> -
38. Концепція Нової української школи. URL.:
<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola->

5.2. Допоміжна

1. Аристова Л.С. Словесні методи на уроках музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво». *Мистецтво та освіта*. 2019. №3(93). С. 10-15.

2. Єлагіна Л. М., О. М. Лук'янченко. Музика. Програма і методичні розробки уроків у 1-4 класах: *посіб. для вчителя*. Харків: Веста: Вид-во «Ранок», 2002. 64 с.
3. Калашник М. П. Уроки елементарної теорії музики: *навч. посіб.* Х. Фактор, 2011. 352 с.
4. Комвровська О.А. Мистецькі досягнення учнів: що і як оцінюємо?, *Мистецтво та освіта*. 2018. №4(90). С. 2-6.
5. Липа І., Вовк М. Добір музичного матеріалу до уроку як творчість учителя. *Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка*. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2007. Вип. XIII-XIV. С.28-34.
6. Липа І., Вовк М. Художньо-педагогічні критерії добору й оцінки музичних творів для школярів. *Обрії*. 2007. №2. (25). С.90-93.
7. Липа І., Тарантюк В. Сольфеджіо: *посібник*. К.: КПКПУ, 2003. 35 с.
8. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (*Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін*). К.: Освіта України. 2008. 274 с. Гайдамака О. В.
9. Пріоритети загальної початкової мистецької освіти. *Мистецтво та освіта*. 2018. №1 (87). С. 10-14.